

So mindre Kraft disse indpakkede Maskiner, der staae paa Holmen, kunne udvikle, desto dyrere betaler Staten dem. Om Fabrikanternes tjene Mere i samme Forhold, som Staten betaler dyrere, er et andet Spørgsmaal, der ikke kommer os ved; hvad vi sige, er dette, at det er en Feil, naar Staten betaler desto mere, jo flattere Arbejde den faaer. Denne Sætning hviler naturligtvis paa, at man virkelig med Tøie kan bedømme en Maskines Priis efter den Kraft, som den udvikler, og i den Henseende er det jo dog aabenbart, at en nominal Hestekraft, en reen formel Hestekraft, bygget paa mathematisk-physiske Beregninger om Overflader, Stempler, Cylinder, Træk o. s. v., ikke har Noget at sige som staaende paa Papiret ligeoverfor den virkelige Kraft, som produceres ombord i Skibet og bringer Skibet fremad. Det, som det kommer Staten an paa, er at faae Skibe med den størst mulige Hastighed, og det faaer den kun ved at faae Maskiner, der udvikle den størst mulige Kraft. Derfor siger jeg, at det er det rette Grundlag for Bedømmelsen af, hvad Staten betaler, at gaae ud fra den virkelige Kraft, som Maskinerne udvikle, den indicerede Hestekraft, og at dette er den rigtige Beregning, fremgaaer desuden tydeligt deraf, at Directeuren for Værftet selv anvender denne Maalestok; i det Votum, som han har afgivet over det senest af Burmeister & Wain afgivne Tilbud i 1866, beregner han selv den indicerede Hestekraft og siger: „Det bliver altsaa saa og saa Meget pr. indiceret Hest, og selvfølgelig er det en god og billig Priis for Staten. Men kan Maalestofflen bruges her, saa er den ogsaa ellers berettiget, og saa er den Paaastand, vi opstillede, fuldkommen rigtig. Constructions- og Regleringscommissionen har havt fuldkommen god Tøie til hos Ministeriet at insistere paa, at fremtidige Contracter maatte komme til at indeholde mere angaaende saadanne Hovedpunkter som den virkelige Kraft-udvikling, der skal præsteres af Maskinerne, en Fordring, som Ministeriet jo forøvrigt ogsaa er gaaet ind paa. — Vor Anke gaaer fremdeles ud paa, at den Stilling, som indtages af en Participant i Firmaet Burmeister & Wain som Embedsmand i Statens Tjeneste, er i høi Grad uklar og stiftet til at fremkalde

Mistvivel og Mistydning. Heller ikke i den Henseende er Nogetsomhelst modbevist; man indrømmer det fra alle Sider, men troer kun, at den Fordeel, som Staten opnaaer ved at lade dette i og for sig urigtige og uklare Forhold vedblive at bestaae, skulde opveie Ulemperne ved den dobbelte Stilling. Derimod nedlægge vi paany en Indsigelse. Den Fordeel, som Staten opnaaer derved, kan maaskee ikke være saa ganske lille i Penge, — det er et indviklet Regnestykke — men jeg tillader mig at formene, at den onde Stemning, som derved fremkalbes i Marinen, at den Tvivl og den ofte til meget stor Uderlighed drevne Kamp for og imod, som har knyttet sig til denne uklare Stilling, paa den anden Side avler en Ulempe, der turde mere end opveie Besparelsen i Penge, forudsat, at nogen virkelig Besparelse finder Sted. Men ogsaa i den Henseende er det, at vi fremdeles nære Tvivl. Vi sige, at i det Dieblis, man lader den dobbelte Stilling vedblive, saa mister Staten overfor sin Fabrikant en af de væsentligste Garantier, som en Stat maa kunne have i Forhold, hvor dog ikke Alting lader sig udarbejde i Bestemmelser paa Papiret. Der bliver en dobbelt Interesse, som ideligt og ideligt maa afstedkomme Collision og, om jeg end paany skal gjentage, at min Tillid til Underdirecteur Wains personlige Hæderlighed er klippefast, saa maa jeg paa den anden Side ogsaa gjentage, at det ikke er rigtigt at føre en Mand ind i en saadan fristelsesfuld og tvetydig Stilling som den, hvori denne Mand er bragt. Der har ved forrige Behandling været en vis Uklarhed tilstede med Hensyn til det Spørgsmaal, hvorvidt der var gjort noget Tilstrækkeligt fra Ministerens Side for at fjerne nogle af de største Misligheder, der kunde flyde af denne dobbelte Stilling. Mellem den ærede Ordfører og mig kom det ved Slutningen af 2den Behandling til en stærk Modsigelse angaaende dette Forholds Ordning, idet den ærede Ordfører meente, at man allerede i 1865 havde sat Underdirecteur Wain, efterat man havde tilladt ham at optræde som Deellager i et privat Firma, ud af enhver Function i Henseende til Prøvelsen og Bedømmelsen af Marinens Maskiner, medens jeg paaastod, at dette dobbelte Forhold var vedblevet indtil heelt ind i